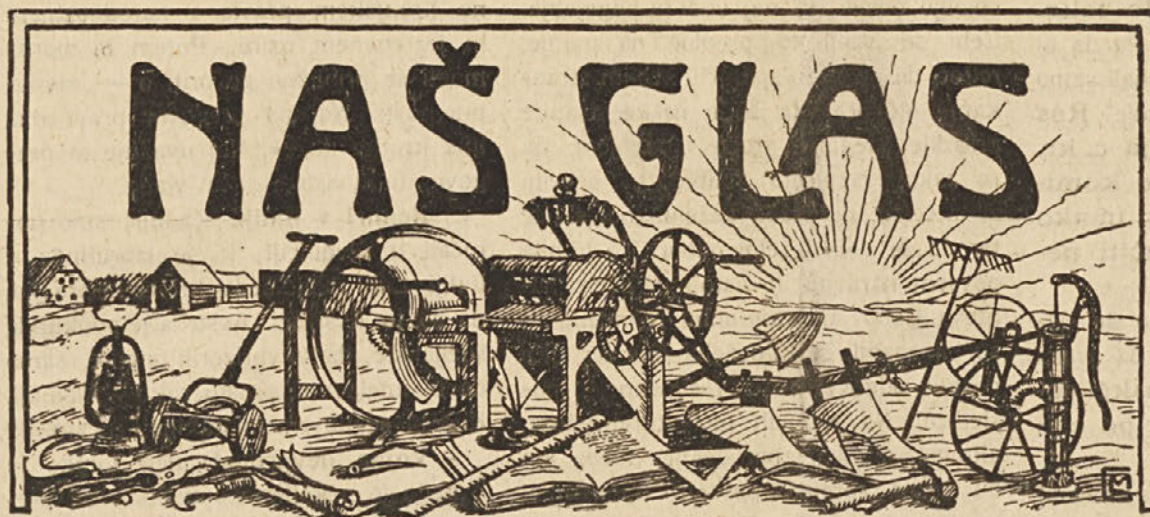

Izhaja vsak petek. —
Cena mu je 3 K na leto,
za Nemčijo in druge de-
žele 4 K, za Ameriko 1 dol
Posamezne številke 8 v.

Izdajatelj in lastnik: Kon-
sorcij lista »Naš Glas«.
Odgovorni urednik Makso
Hrovatin. — Tiska tiskarna
Maks Hrovatin v Ljubljani.

Dopisi naj se frankirajo in
pošiljajo na: Uredništvo
lista »Naš Glas« v Ljub-
ljani. — Naročnina, re-
klamacije in oglasi naj se
pošiljajo na: Upravišтво
lista »Naš Glas«, Ljub-
ljana, Wolfova ulica 12.

Neodvisen gospodarsko-političen tednik.

Stev. 26.

V Ljubljani, dne 26. junija 1914.

Leto I.

V boj za občinske zastope!

Prihaja čas novih občinskih volitev po celi deželi. Važen čas je to, samo, da bi se ga tudi samostojni deželani dovolj zavedali. Vse preveč se je v zadnjih letih metalo puško v koruzo, vse preveč se je obupavalo in prepuščalo, da se je zanesla farovška politika tudi v večino občinskih zastopov.

Občinski zastop je že po svojem prvotnem namenu odločen za to, da se v njem izraža volja in moč občanov. Na eni strani so v fari koristni grabežljivega in nikdar sitega farovža, na drugi strani pa koristi ljudstva. Prve, farovške koristi, zastopajo z dovelj krepko vnemo farovški mogotci, ki jih drže in podpirajo farovški odvisneži. Občina pa bi morala biti v rokah samostojnih in od farovža neodvisnih občanov, ki bi zastopali samo svoje in svojih soobčanov koristi. V naši deželi pa vidimo, da je farovški vpliv dobil v svoje roke tudi občine, tako, da ima sedaj farovška gospoda v rokah vso moč, občani pa so le še njeni ponižni hlapci in sužnji.

Res čudno razmerje je to! Kmet plačuje zemljiški, hišni davek, trgovec plačuje obrtarino. Vsi skupaj stočejo in jočejo pod cesarskim davkom, pod visokimi deželnimi dokladami. Ni je skoraj kmečke hiše, kjer bi ne plačevali tudi še krvnega davka. V najlepših letih, ko je človeška moč najkrepkejša, človeška sila najdražja, poberejo kmetu v vojake sinove. V še enkrat tako velikem znoju,

z dvojnimi žulji, mora naš kmet nadomestovati delavno moč svojih sinov — vojakov, ali pa se ubijati s posli in delavci, ki jih pa še dobiti ni. Povrh pa mora še neprenehoma segati v šparoveček, da pošlje sinu nekaj kronic, ker bi isti sicer pri kislem komisu in črni kavi od stradanja in trpljenja poginil.

Res čudno razmerje je to! Kmet plačuje ogromne davke v krvi in v denarju, a besede nima nobene! Prišli smo že tako daleč, da se je kakor uš v kožu, zajedla v občinsko gospodarstvo, farovška gospoda. Ubogi kmet, če v občini nisi več sam svoj gospodar, še tukaj te farovž strahuje, še tu ti farovž določa občinske doklade.

Farovška gospoda pa je vedela, da dobi deželo v roke, čim dobi v svojo pest občine. Baš zadnje deželno-zborske volitve so po celi deželi pokazale, kako velikanskega pomena je imeti oblast v občini. Neznanske vrednosti je, da se v vsaki občini postopa ob volitvah pravilno in se onemogoči vsako nepostavnost. Videli smo namreč, kako so nekatera županstva pod farovškim vplivom zlorabljala svojo moč v prilog S. L. S. Marsikje bi brez dvoma dobili večino, vsepovsod pa več glasov kot smo jih, ako bi načelovali občinam vsepovsod od farovža neodvisni in poštenu župani.

Pri zadnji državnozborni volitvi na Notranjskem smo dosegli lep uspeh. Da pa ni bil uspeh venčan z zmago, je razven znane sleparije z brzovjavko, največ krivo dejstvo, da so tudi na Notranjskem županstva po večini v rokah

farovških ljudi. Kako znajo ti »popravljati srečo«, dokazuje najboljšo njihovo postopanje od začetka pa do konca volitev. Samo v trnovski občini je prišlo po krivici ob volilno pravico kakih 30 nefarovških volilcev. Županstvo jih namreč kratkoma ni vpisalo v imenik. Nekateri so sicer poskusili priboriti si volilno pravico z reklamacijo. Toda dokazilo! Občinski tajnik jih je poslal k županu, da naj mu potrdi enoletno bivanje v občini, ta k — občinskemu slugi in na vsezadnje vendarle niso dobili potrdila. Kdor količkaj ve, kako malo časa ima naš kmet, kako nerad hodi na občino, na glavarstvo itd., mora priznati, da je tako postopanje občinskih funkcionarjev največji zločin, ki ga more kdo učiniti nad našim ljudstvom. Sedaj pa še naprej! Pregovor pravi: Vrana vrani oči ne izkljuje! In res! Farovške župane drži deželni odbor kot nadzorovalna oblast potuho in svoj blagoslov za vsako ceno jim pa tudi daje državna nadzorstvena oblast in to je c. kr. glavarstvo in tudi c. kr. vlada itd. Baš zadnje državnozborni volitve na Notranjskem so v tem oziru lep dokaz za to. Skoraj vsi reklamanti, ki so iskali pravice samo do c. kr. glavarstva, niso prišli do nje. Glavarstvo je namreč vse reklamacije odbilo, z izgovorom, da niso bila priložena »dokazila, da dotičniki niso kaznovani«. Šele pritožba na deželno vlado je imela uspeh. C. kr. glavarstvo pa se ni samo odlikovalo po svojem »pravnem naziranju«, marveč je tudi

volilne komisije sestavilo tako, kot je to želela S. L. S. Pa da bi se za volilne komisarje postavljali samo strogo objektivni in pošteni ljudje! **Res ne vemo, čemu še pošilja c. kr. vlada k volitvam volilne komisarje, ako ti nočejo imeti in ako ti nimajo oblasti preprečiti ne-postavnosti!?**

Nešteto vzrokov bi lahko še navedli, ki vsi govore za to, da treba vse sile napeti za občinske volitve po vseh občinah in po celi deželi.

Nikjer drugod ne pride lažje kmetijski glas do veljave, kot v občini. Pri državno-zborskih in deželnozborskih volitvah farovski ljudje vsaj kratkovidne ljudi lahko slepe z agitacijo, da je vera v nevarnosti. Pri občinskih volitvah je menda še malo Kranjcev tako zabutih, da bi ne vedeli, da se vera v občinskih odborih ne rešuje!

Tudi tisti bav-bav, ki mu pravijo farovski ljudje »liberalec«, pri občinskih volitvah ne drži. Sicer pa je treba tem ljudem enkrat za vselej dopovedati, komu gre odločilna beseda v občini na deželi. **V nobeni občini ne sme biti volitev brez boja!** Kmetje, deželani, snujte v vsaki občini takoj volilni odbor za občinske volitve ter pritegnite vanj zaušnike iz vseh vasi občine.*

Le z vstrajnim delom, le s pogumom se more dvigniti naša sveta kmečka stvar, le na ta način si kmetje priborimo pravice sami. Doma za pečkom naj čepe le otroci in mački. **Možje pa moramo v boj!** Le v boju je mogoča zmaga, le z zmago pri volitvah v občinske zastope si bo kmet zopet priboril tisto spoštovanje in tisto moč, ki mu v naši deželi gre po človeških in bosjih postavah! Tedaj: **V boj za občinske zastope!**

* Opomba. Vsa pojasnila glede občinskih volitev rade volje daje »Kmečka pisarna«, Wolfova ulica v Ljubljani.

Političen pregled.

Za delazmožnost državnega zbora se je vršila v Pragi vže druga konferenca. Nemci so prišli z novimi predlogami: v Pragi naj se vrše pravna pogajanja med obema narodoma glede deželnega reda in deželnozborskega volilnega reda, na Dunaju naj pa teko pogajanja v jezikovnem oziru; v ta namen naj se skliče državni zbor in zastopniki obeh narodnosti naj izmed sebe

izvolijo odsek, ki naj vodi ta pogajanja. Čehi so vzeli ta predlog na znanje, rekoč, da ga bodo sporočili svojim strankam. Mogoče, da bodo češke stranke pritrdile predlogu, toda s pogojem, da se takoj razpišejo volitve za deželni zbor češki, da vlada deželni zbor skliče ter da se voli deželni odbor. To bi bila povsem naravna in čisto opravičena zahteva Čehov napram onim Nemcem, ki so bili razbili češki deželni zbor ter tako postali odgovorni za vse poznejše posledice. Na Nemcih bode torej ležeče, ako naj državni zbor deluje. Treba jim bo samo sprejeti povsem sprejemljiv predlog čeških poslancev. O tem pa dvomimo ob znani zagrizenosti naših Nemcev.

Na Koroškem so uprizorili komedijo: sklicali so nemški tabor, na katerem so prišli do besede nemški poslanci iz naših dežel. Šlo je proti — čujte! — slovenski nevarnosti. Nemški tabor se je odlikoval s podlimi denuncijacijami vsega Slovenstva, češ, da smo državi nevarni, da se hočemo s Hrvati in Srbi združiti le v ta namen, da bi ustanovili lastno jugoslovansko državo, ki bi se čimprej odtrgala od habsburške monarhije. Te denunciacije so bile namenjene »navzgor«, zato da bi »gori« spoznali, da so Nemci edini rešitelj Avstrije, oni vzdržujejo državo, vse druge narodnosti pa da rujejo proti obstoju te države. Mi rečemo le eno: ako bodo »gori« res toliko naivni ter verjeli takim budalostim, potem bo to le dokaz, da je modrost naših državnikov vže čisto pri kraju. Žalostno je pa za državo, ako se bo opirala na tiste Nemce, ki komaj čakajo razpada te države, da se priklopijo nemškemu »rajhu« in ki pri vsaki priliki groze, da jih bo rešila »Germanija«, ako jim Avstrija ne dovoli pohrustati podonavskih in jadranskih Slovanov. Njihova ljubezen napram avstro-ogrski monarhiji je le na odpoved. Za tako ljubezen se zahvaljujem, ki mi narekuje, ali si mi v vsakem slučaju brezpogojno pokoren ter mi na povelje izvrši zločine in hudodelstva, ali te pa ubijem. Sicer pa, ako so vsi govorniki govorili tako kakor ljubljanski dr. Eger, ki je kvasil, da so Nemci na Kranjskem »brezpravni«, potem moramo reči, da nemški tabor v Celovcu ni bil velik samo v obrekovanju in natolcevanju, ampak posebno velik tudi v lažeh. Da bi se le nam Slovencem na Kranjskem v narodnem oziru tako dobro godilo, kakor se godi Nemcem na Kranjskem. Zadovoljni bi bili za enkrat, da nam dajo polovico tega, kolikor imajo Nemci

na Kranjskem pravic v narodnostnem in jezikovnem oziru. Potem bi morda mogli še približno govoriti o — ravnopravnosti. No, pa pregovor pravi »laž ima kratke noge«. Naj uvažuje ta pregovor tudi visoka c. kr. vlada.

Nemiri v Italiji. Zadnjič smo poročali o revoluciji, ki je izbruhnila v Italiji. Lahki iščejo sedaj krivce in pravijo, da so to Avstrijci. Avstrija je podkupila socialiste, da so vprizorili nemire, samo da bi imela ona prosto roko v Albaniji. Kdo bi se ne smejal takim čenčam.

Vojna nevarnost med Grško in Turčijo je nekoliko popustila, dasi preganjajo Turki Grke še nadalje.

Revolucija v Albaniji. V Albaniji se knezu vedno slabeje godi in ni več daleč čas, ko bo moral deželo zapustiti. Ustaši se proti njegovim četam prav uspešno bore, dasi streljajo na nje tudi avstrijski in laški topovi. Knezove čete so doživele pretekli teden prav občuten poraz pri Šjaku. Vstaši so prodrli nato prav pred prve hiše Drača, katerega so obdali kroginkrog. Miriditi, ki so dosedaj branili kneza, so postali strahopetni in jih ni več mogoče nagnati v boj proti lastnim bratom Albancem. Avstrija in Italija sta si pa radi Albanije vedno bolj v laseh in laški listi pišejo, da je najbolje, če se zveza med Avstrijo in Italijo razdere. Prej ali slej mora med tema dvema državama itak priti do vojske. V zadnjih dneh se je sklenilo med vstaši in med knezom premirje, ki pa so ga vstaši prelomili in zopet začeli s prodiranjem proti Draču. Najnovejša poročila poročajo, da so vstaši dosegli novih zmag. Osvojili so si mesto Elbasan in vjeli vse knezove vojake ter potolkli čete Prenk Bib Dode, poglavarja katoliških Miriditov, ter ga ujeli. S tem je izgubil knez zadnjo oporo in odslej je navezan le na podporo velesil, ki pa je jako negotova.

Razmerje med Avstrijo in Italijo se je radi Albanije zelo poslabšalo.

Jugoslovanska zemlja.

Vidov dan. 28. junija proslavi vsa Jugoslavija že drugič v radosti Vidov dan. Na ta dan je bila leta 1389 srbska vojska na Kosovem polju popolnoma uničena in srbski car Lazar je padel v boju. Nad 500 let je odslej ječal srbski narod pod okrutnim turškim jarmom, tolažile so ga samo krasne pesmi, slaveče srbske junake, padle v kosovski bitki. In te pesmi so ga spominjale vsako uro na slavno preteklost, te pesmi so ga bodrile v robstvu in jadu, te

pesmi so mu v duši živo ohranile željo po osveti, te pesmi so mu nešteto krat stisnile orožje v roke, da se je uprl zatiralcem, te pesmi so ga končno vedle do slavne zmage. Leta 1912, v jeseni je zopet stopala srbska vojska po sveti kosovski zemlji, noseča s seboj zmagovalni meč in svobodo vsem zatiranim bratom. Ko so prišli srbski vojniki na Kosovo polje, tedaj so začeli polahko stopati, da ne zbude mrtvih junakov, ki spe tu zadnje spanje. In naenkrat so jim zalile oči solze, solze radosti in ginjenosti, padali so na kolena in poljubljali zemljo, sveto vsemu Jugoslovanstvu. Kosovo je bilo maščevano. In maščevano Kosovo je dvignilo vso Jugoslavijo, dalo ji je upanje v lepo, sijajno bodočnost. Odslej ni Vidov dan za nas več dan tuge in žalovanja, nego dan radosti in veselja, narodni praznik jugoslovanskega edinstva. Ob spominu na Kosovo nam danes poje srce veselja, duša nam vriska nepopisne sreče.

Trozveza proti Jugoslovanom. Ob vsem našem morju se opaža ostri nastop Švabov in Lahov proti Jugoslovanom, posebno, odkar so med seboj sklenili trdno zvezo. Pri tej zvezi, ki ima varovati njihove vzajemne koristi, je kumovala vlada. Ta protijugoslovanski duh deluje v Dalmaciji, na Primorskem, Kranjskem, Koroškem in Štajerskem. Dalmatinski listi javljajo več slučajev, da se je skušalo postavno zjamčeni službeni hrvaški jezik odpraviti in ga nadomestiti pri finančnih in poštnih uradih z nemškim ali laškim. Švabsko-laška zveza na Primorskem pridno deluje, nosi pa v prvi vrsti Švabom koristi. Nastavljajo se namesto jugoslovanskih uradnikov švabski. Tako se ta trozveza v malem dviga proti Jugoslovanstvu in ga hoče uničiti. In to trozvezo tvorijo Švabi, Lahji in vlada.

Iz koroškega vilajeta. Krščanska delavska organizacija je nameravala prirediti 21. t. m. romarski izlet na Koroško, v prvi vrsti na Gosposvetsko polje, ki je bilo nekoč središče Slovencev. Švabi so se pa teh romarjev tako zbal, da je celovski župan pl. Metnitz izdal proglas, v katerem prepoveduje slovenskim romarjem na Gosposvetsko polje, dostop v celovško mesto. Zraven tega se je odpovedal posebni parnik po Vrbskem jezeru. In deželni odbor koroški je prepovedal pristop k vojvodskemu prestolu na Gosposvetskem polju. Pa da bi ga sploh nihče ne videl in v žepu ne odnesel, so ga dali zaplankati z 2 metra visoko leseno ograjo. Prireditelji so izlet odložili.

Nemški »Volkstag« v Celovcu. V nedeljo so zbornali v Celovec vse Švabe iz naših jugoslovanskih dežel, da so tam na najostudnejši način blatili naše poštenje in pozivljali vlado, naj vendar čuva zveste Nemce preg nasilnimi naskoki »veleizdajalskih« Jugoslovanov. Vse naše zemlje smatrajo za svojo last, pot do Adrije hočejo imeti odprto, da zavladajo vsem deželam do našega lepega morja. Zato je njih bojni klic: Boj vsemu Jugoslovanstvu!

Strah pred Jugoslovani. Oviranje izleta na Gosposvetsko polje, bomba v Trstu, nemško zborovanje v Celovcu, prepoved sokolskega zleta — vse te dobrote, in še več drugih, ki smo jih v zadnjem času sprejeli, vse kažejo na velikanski strah naših sovragov pred vzbujajočo se silo Jugoslovanstva. To le kaže, da smo na pravi poti, četudi bomo morali še veliko pretrpeti, dokler ne napočijo tudi nam boljši in veselejši dnevi.

Domače novice.

Bodite previdni pred klerikalnimi volilnimi manevri! Kakor znano, so zmagali na Notranjskem pri zadnjih državnoborskih nadomestnih volitvah klerikalci samo s tem, da so dan pred volitvijo raztrosili o kandidatu, županu Lavrenčiču laž, da bo odstavljen. Vidi se pa, da vsepovsod na tak sleparski način zmagujejo. Poroča se nam iz Krškega, da so tudi tamkaj dobili občino v roke s pomočjo gorostasne lopovščine. Prav pred občinskimi volitvami so namreč razširili o kmetijski podružnici v Ardrem pri Krškem in njenem voditelju Alojziju Gorencu brezvestno laž, kakor da bi ta vzorni mož bil največji lopov, ki bi kmete osleparil z moero galico. Sam svetoduški župnik Jakob Žust je imenoval Gorencu na shodu »slabega in ničvrednega človeka«. Svoj namen so tedaj farovski ljudje dosegli. Zmagali so pri občinskih volitvah v Krškem in razpuščena je bila kmetijska podružnica v Ravneh. Sedaj se je pred sodiščem izkazalo, da je župnik delal velikansko krivico Gorencu, izkazalo se je tudi še, da se je od farovške strani, od katere se je dolžilo samostojne kmete sleparstva, **pridržalo denar** — katerega bi imeli dobiti nazaj kmetje, ki so preveč za galico — **»v blage namene S. L. S.«** Še na gospodarskem sestanku v Krškem dne 31. marca t. l. je odposlanec dež. odbora, dr. Pogačnik grozil voditeljem razpuščene podružnice v Ravneh z dr-

žavnim pravdnistvom. **Sedaj se bodo morali svetoduški kmetje obrniti za sodnijsko pomoč, da bodo dobili svoj začasno za »blage namene« shranjeni denar.** — O stvari bomo še spregovorili, ker je prezanimivo, kako farovška stranka slepi in goljufa lahkoverno ljudstvo, zlasti pred volitvami.

Kam privede čitanje »Domoljuba«. Cerkovnik in organist Luka Armeni iz Studenega pri Postojni, je zelo vnet bralec »Domoljuba«. Ko je v tem listu čital laž, da je postojnski župan odstavljen, češ, da je napravil občini nad 600.000 K dolga, je to laž razširjal. Radi tega ga je župan Lavrenčič poklical na odgovor pred sodišče v Postojni. Tu pa se je začel izgovarjati na »Domoljuba«, kar mu pa ni pomagalo. Obsojen je bil radi žaljenja časti župana Lavrenčiča na teden dni zapora, poostrenega s postom in trdim ležiščem. »Domoljub« se je torej zopet enkrat izkazal kot lažnjivi kljukec.

Vsesokolsko slavnost v Ljubljani je deželna vlada prepovedala. Boji se baje Srbov in Rusov, ki bi prišli v Ljubljano. Ljubljanski obrtniki in trgovci bodo prišli, če prepoved ne bodo preklicali, ob stotisoče kron dohodkov, ki jih vlada seveda ne bo nadomestila. Slovence teptajo, kjer le morejo. Odbor Slov. sokolske zveze se je pritožil na ministerstvo.

Spodnja Šiška je priklopljena Ljubljani. Tak deželni zakon je sedaj potrdil cesar. Ljubljana šteje sedaj okoli 48.000 prebivalcev. Z združitvijo nista zadovoljna ne Spodnja Šiška, ki bo morala plačevati večje davke, ne Ljubljana, ki bo morala za Šiško zelo veliko izdati. Zadovoljen pa je dr. Šusteršič, ki se je znebil okoli 1000 protiklerikalnih volilcev iz svojega volilnega okraja ljubljanske okolice.

Radi častikraje je bil obsojen v Krškem svetoduški župnik Jakob Žust na 50 K globe oziroma 5 dni zapora. Očital je ob času deželnozborskih volitev na shodu, da je g. Alojz Gorenc, dobroznani voditelj samostojnih neodvisnih kmetov v Ardrem pri Sv. Duhu, »slab in ničvreden človek.« Svoje obrekovanje je gospod župnik podpiral s trditvijo, da je podružnica c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ravneh in ž njo Alojz Gorenc hotel oslepariti svetoduške kmete pri razpečavanju galice l. 1910 in 1911. Župnik je imel celo drzno čelo, da je hotel v tem oziru doprinesti dokaz resnice, kar se mu pa je pa popolnoma ponesrečilo, vsled česar je dobil 5 dni zapora ozir. 50 K globe.

Iz Zagorja na Pivki. V nedeljo 14. t. m. sta obhajala v krogu rodbine g. Alojzij Fatur in njegova žena Ivana zlato poroko. To je stara in znana rodovina, ki vživa spoštovanje daleč naokoli. On preskusil je že marsikaj v življenju in gledal je na Laškem smrti v oči. Njegove prsi dičijo tri kolajne, med temi tudi »papeževa«. Pred kakimi 10 timi leti prišel je nesrečno pod seneni voz, ter mu je nogo zlomilo. Žena mu je stala vedno s krepko gospodinjsko roko na strani. Odgojila sta tri vrle sine, ki jim delajo redno čast. V mladosti se je Alojzij Fatur udeleževal tudi narodnega življenja in on je še živeči ustanovnik tukajšnjega »Bralnega društva«, ki obhaja letos 40 letnico. Občeval je dosti z Vilharjem, ki je položil temelj ustanovitvi društva. Bog podeli jubilentoma še dijamantno poroko.

V Št. Vidu pri Dobu je padla 33 letna mizarjeva soproga Marjeta Požarjeva iz Vrbe pod konje, ki so jo s kopiti ubili.

V Spodnjem Podbrezju se je po neprevidnosti ustrelil s flobertom 14 letni Peter Justin.

Smreka je ubila 59 letnega posestnika Gašperja Ražuna v Kotredežu, ko je sekal drevo v gozdu.

V vodnjaku je utočil 6 letni posestnikov otrok Jože Mehle v Ponovi vasi.

Novo cesto so izpeljali iz Poljanske doline v Horjulsko dolino. Sedaj je mogoče voziti iz Ljubljane čez Škofjo Loko in Trato čez Hribe v Horjul in nazaj v Ljubljano.

Avtomobil Škofja Loka—Železniki vozi trikrat na dan. Zveza ima nov voz za 16 oseb, ki se bo pozimi kuril.

Bombo je vrgel med Slovence neki Lah v Trstu pri sv. Jakobu, kjer so priredili Sokoli javno telovadbo. Veselica je prav dobro uspela in vsi so bili prav židane volje, ko se je ob 11. uri ponoči naenkrat slišal strahovit pok. Ko se je strah polegel, so našli razleteno bombo, ki je bila napolnjena z narezanim železom. Razpočila se je s tako močjo, da se je razpočil zid, v katerega je priletela. Na veselilni prostor jo je vrgel neki Italijan, ki ga išče sedaj policija. Če bi bomba ne bila priletela v zid, bi ubila veliko število Slovencev.

Za Sokole. Da podpro sokolski zlet, nalepljajo v Ljubljani po gostilnah gostje sokolske kolke po stenah in po stropih. V nekaterih gostilnah jih pripeljejo za več sto kron.

Nesreča. Na Mašunu je udaril neki konj Marinčič-a (Primožič-a) tako ne-

srečno v glavo, da so ga odpeljali v bolnišnico v Postojno, kjer je pa kmalu umrl.

Potrjenih v vojake je bilo v postojnskem okraju izmed 621 k naboru došlih nabornikov 128 mladeničev in sicer iz postojnskega sodnega okraja 34, iz ilir. bistrškega 36, iz senožeškega 16 in iz Vipave 42.

Povodnji na Koroškem. Ni še dolgo, ko so preplavile vode Zg. Koroško, sedaj poročajo enake nesreče o Spod. Koroški. V volšperskem okraju se je utrgal oblak in napravil silno škodo. Povodnji so preplavile velik del labudske doline in uničile s pomočjo toče skoro ves letošnji pridelek.

Medvedko sta ustrelila brata Rus iz Loškega potoka blizu Bele vode. Pri sebi je imela dva mladiča. Sama je tehtala 80 kg.

Oblak se je utrgal nad Prevojami v bližini Litije, kjer je divjala nevihta s točo, ki je uničila skoraj vse poljske pridelke. V Bistrici je voda odnesla vse mostove, jezove in mline, da so se ljudje komaj rešili. Tudi v Trebelnem je razsajal vihar s točo, ki je povzročila veliko škodo.

Samomor je izvršil na Brezovici 27 letni Feliks Železnikar, pristojen v Šmartno pri Litiji. Kaj več za enkrat ni znanega.

Slon jemlje slovo od Ljubljane. Pretekli teden je bil v Ljubljani cirkus Kludski, ki je imel tudi več slonov. Ko je sedaj cirkus odhajal in so peljali nekega slona na kolodvor, se je slon pred slovesom še malo pošalil z Ljubljančani. Na Dunajski cesti je zlomil pri mitnici lesen tram, prevrnil neki voz s kame-njem in jo konečno ubral za otroci, ki so mu nagajali v kuhinjo železničarja Heriša. Tam si je privoščil fižola, čreš-njčev zavitek, a zelja, ki se je kuhalo, se ni lotil, ker mu ni dišalo. V kuhinji je razmetal razno pohištvo in pobil precej posode. Ker se je na štedilniku opekel, je hudo rjul in besnel. Šele njegov krotilec ga je mirno odpeljal. Cirkus je moral plačati 170 kron škode.

Umor in samomor. V vasi Mrtvice pri Krškem je ustrelil kovaški mojster Ant. Bučar svojo ženo, ko je delala na polju, vpricho drugih ljudi in potem pobegnil. Ko so ga zasačili, je skočil v Savo in utočil.

Zlobno poškodovanje. Posestniku Ivanu Kavčiču v Planinici, občina Tomišelj, so posekali neznani zlikovci okoli 50 smrek in jih pustili ležati.

Velika nesreča na Dolenjskem vsled strele. Na Topli rebri v žužem-

berškem okraju so šli ljudje ravno od nedeljske maše, ko je pridvela nevihta. Strela je udarila v neko smreko, kjer so vedrili fantje iz Komolca in Rdečega kamna. Strela je fante razmetala, jih opraskala in obžgala, tri fante pa celo ubila.

Iz črešnje je padel hlapec Franc Pene v Gor. Kamenju pri hmelniku.

Kurje tatove, fanta Barbo in Može iz Kamenc na Dolenjskem so zasačili. Fanta, ki sta prvotno skupaj kradla in se dobro imela, sta se sprla in drug drugega izdala.

Tatovi se klatijo po ljubljanski okolici. Ukradli so v Podsmreki posestniku Kodelju 2770 K in poskusili srečo pri gostilničarju Kocjanu v Kozarjih.

Umrli. Na Vačah je umrla Helena Grilc, roj. Zarnik, v starosti 75 let. — V vasi Vrbljenje je umrla gospa Marija Furlan, roj. Jakše v 65. letu. — V Ratečah pri Škofji Loki je umrla Marija Meršolj v starosti 78 let. — V Krškem je umrl posestnik in gostilničar Ivan Vanič, star 70 let. — V Jaršah pri Mengšu je umrla Uršula Janša, vdova jetniškega paznika. — V ljubljanski bolnici je umrl orožniški stražmojster iz Črnomlja Anton Spreitzer, star 26 let.

Po svetu.

Car proti žganju. Na Ruskem je car vojakom strogo prepovedal piti med službovanjem v katerikoli obliki žganje. Kdor je kaznovan radi žganjepitja, ne more napredovati in radi žganjepitja kaznovani podčastniki so takoj degradirani. Tudi častniki ne smejo pijančevati.

Strašna nesreča v zraku se je pripetila poleg Dunaja. V zraku je zadel letalni stroj v zrakoplov (balon) in ga pretrgal. Plini, ki so uhajali iz zrakoplova, so se užgali in v hipu je bil ves zrakoplov v plamenu in poleg tega je še eksplodiral. Sedem vojakov, ki so bili v zrakoplovu, je popolnoma zgorelo in kot brezbarvna masa padlo na zemljo. Ponesrečil pa se je tudi letalni stroj, ki je padel na zemljo, se razbil in razmesaril oba častnika, ki sta sedela v njem. O grozni nesreči so takoj obvestili cesarja. To je dosedaj največja nesreča v zraku na Avstrijskem.

200 ljudi poginilo v premogokopu. V Kanadi v Sev. Ameriki je nastala v nekem premogokopu, v katerem je delalo 600 delavcev, strašna eksplozija, ki je uničila 200 ljudi. Vneli so se podzemeljski plini. V rovih je nastal

strašen požar in napolnil cel premogovnik z dimom, ki je onemogočil oziroma zelo otežkočil reševalna dela.

Kako so ugnali upornega vojaka. V Mladi Boleslavi na Češkem, rezervist Svoboda ni hotel oditi iz vojašnice v službovanje na Tirolsko. Da bi ga ne prisilili, se je zaklenil v sobo, zastavil vrata s kovček, posteljami itd. ter vzel seboj 50 hlebov komisa ter se pripravil na streljanje. Vojaki so dolgo premišljevali, kako bi ujeli upornega tovariša. Slednjič so začeli brizgati v sobo vodo. Ko so nabrizgali tričetrt metra vode v sobo, so se začela vrata podajati. Da bi pa Svoboda nanje ne streljal, so mu spustili, ko so se vrata podala, prav močen curek vode v obraz. Svoboda je vsled tega padel in nato so ga lahko zvezali in odvedli v zapor.

Velikonočni promet na dunajskih železnicah. Lepo sliko o velikomestnem življenju na Dunaju nam dajo sledeče številke. V velikonočnih praznikih se je odpeljalo iz Dunaja 220 posebnih vlakov. Število vseh potnikov na dunajskih kolodvorih je znašalo 684.300, razen tega se je izdalo pri mestni železnici 455.800 potnih listkov. Dunajski vlaki so torej v velikonočnih praznikih prevažali skupno 1.140.000 oseb.

Kako odstraniti iz perila madeže od sočivja? Madeže odstraniš, ako opereš to perilo v mlačnem, sladkem mleku.

Pokvarjenost nemških poslancev. V Olomucu na Moravskem se je ustrelil finančni svetnik Steidler, ker mu je žugal nemški državni poslanec Oberleithner, da ga bo v ministerstvu očrnil, če mu ne zniža protipostavno davka. Lansko leto je nekaj sličnega že dosegel. Ker je zamolčal velikansko svoto premoženja, so ga kaznovali z globo od 170 tisoč kron. Toda Oberleithner je znal v finančnem ministerstvu tako pritiskati, da so mu znižali globo od 170.000 K na 10.000 kron. Sedaj je poskušal nekaj sličnega, toda naletel je na pravičnega in vestnega uradnika, ki je šel raje v smrt kot bi goljufal.

Izseljevanje iz Avstrije. Zadnje ljudsko štetje je dognalo, da se je izselilo iz Avstrije od leta 1901 do 1910 ogromno število 983.430 duš, t. j. 2,61 % vsega prebivalstva. Na Kranjsko odpade 33.965 duš, t. j. 6,68 % vsega prebivalstva. Med izseljenci je bilo 150.000 mladeničev, ki še niso zadostili vojaški dolžnosti.

Nemci se tresejo za Nižjo Avstrijo. Dočim izpodrivajo Nemci z vsemi silami Slované z njih podedovane zemlje,

spoznali so šele sedaj, da lahko izgube Nižjo Avstrijo. Ob naših mejah in jezikovnih otokih stavijo trdnjave ter zbirajo vse svoje bojne čete, da prodirajo korak za korakom v osrčje naših dežel, a doma so pustili takorekoč le otroke in starce v varstvo. Prepozno so spoznali, da so žilavi Čehi izkoristili njihovo brezskrbnost ter se razširili po celi Nižji Avstriji. Na Nižje Avstrijskem je že 11 čeških jezikovnih otokov, kjer imajo Čehi večino. V drugih 18 okrajih je 25 do 50 % Čehov, v 72 okrajih 10 do 25 % Čehov. Najbolj se boje Nemci za Dunaj, kjer je Čehov nad 100.000. Med 42.000 obrtnimi vajenci na Dunaju je 12.000 Čehov. Čehi imajo na Dunaju 200 svojih društev. Glavna zaslomba češkemu prodiranju so njihovi denarni zavodi, posebno Živnostenska banka, ki ima 65 milijonov delniškega kapitala in 35 milijonov rezervnega zaklada. Praktični Čehi pozivajo svoje ljudi v časopisih, naj se ne izseljujejo v Ameriko, temveč na Nižje Avstrijsko. Slovensko časopisje pa se prička, kaj je bolje za nas, da se naši ljudje izseljujejo v Ameriko ali v Bosno, dočim gredo naša poslasta na jezikovnih mejah Štajerske in Koroške v nemške roke.

Ledene gore. Zopet se je približal čas, ko plavajo ob vzhodni ameriški obali velikanske ledene gore, ki ogrožajo ladje in ob katerih se je pred par leti ponesrečil velikanski parnik Titanic. Da bi se ne zgodile nove nesreče, je vpeljala ameriška vlada pomorsko stražo, ki opazuje plavajoče ledene gore in obvešča o njih ladje. Straže poročajo, da so najzaneslivejši dokaz za bližajoče se ledene gore kosi ledu, ki plavajo po morju in pa poseben žvižgajoč zvok, ki ga je čuti ob mirnem vremenu in ki ga povzroča dotik zraka z ledom. Za ladje je najvarneje, če vozijo v bolj južni smeri (pod 45° južne širine).

V Mehiki, kjer divja državljanska vojska, je tudi nekaj Slovencev. V važnem pristanišču Vera Cruzu sta dva, L. H. Hočevar iz ribniške okolice in še eden. Oba sta ameriška vojaka.

Novosti v tehniki.

Največja bojna ladja. Turška bojna ladja »Reshadieh«, katero so spustili septembra meseca lanskega leta v morje, prekaša s svojo velikostjo in opravo vse druge ladje na svetu. Ladja spodrine vode za 23.000 ton. Kot gonilne stroje ima parne turbine, ki proizvajajo 31.000 konjskih sil. O velikosti strojev dobimo jasen pojma, če premislimo, da

bo zamogla Lampetova Završnica oddajati električnega toka samo za 1000 konjskih sil.

Podmorski tunel. Dansko državo deli od Švedske približno 40 km širok morski pas. Dva inženirja sta predložila sedaj projekt, po katerem bi bile obe državi zvezani z železnico, ki bi tekla kakih 30 metrov pod morsko gladino v posebnem predoru. Stroški za ta tunel preračunjeni na 100 milijonov kron.

Nepotopljiv čoln. Znana nesreča, ki je doletela pred dvema letoma parnik Titanic, je dala povod, da so se začeli konstrukterji baviti z mislijo, kako izdelati čoln, ki bi bil nepotopljiv. Kakor poročajo časopisi, se je to posrečilo nekemu Angležu. Njegov čoln je iz jekla, 10 metrov dolg in v prerezu okrogel, tako da je le majhen del čolna v vodi. Ob strani ima več sten. Ako se pokvari zunanji obod, je čoln še popolnoma rabljiv. Poizkusi, ki so se napravili s tem čolnom, so bili jako zadovoljivi.

Vojna in tehnika. Moderna tehnika pomaga množiti sredstva, ki jih porablja politična strast v vojni za svoje krvavo orodje v uničevanju tisočev življenj. To žalostno dejstvo nas vendar tolaži s tem, da sodobna vojna sredstva in orožje (železnica, avtomobili, kanoni, strojne puške, ladje itd.) povzroča hitro odločitev in četudi strašno, pa vsaj hitro rešitev vojnega stanja. Vojske, ki bi trajale po desetletja, kakor v srednjem veku, so danes skoraj nemogoče. Tehnika je torej tudi tukaj ustvarila kulturni dobiček, ker se lahko hitro zopet vrne kmet k svojemu plugu, delavec v tovarno in se hitro izravna in ozdravi gospodarske škode. Sicer je pa vzlic temu vsaka vojna ostudno mesarsko klanje ljudi.

Zdravstvo.

Nalezljive bolezni, kot škrlatica, davica, legar (tifus), griža, epidemsko otrpnenje tilnika, porodniška mrzlica, legar z marogami, koze, kolera, kuga, gobavost, egiptovsko vnetje oči, rumena mrzlica, vranični prisad, smrkvavost in steklost, se morajo t a k o j naznaniti županu in okr. zdravniku. Kdor bi tega celo še brzojavno, če potreba, ne storil, bi bil po državnih zakonih kaznovan. Župan mora vsak tak slučaj dalje naznaniti. V kopališčih se morajo naznaniti tudi ošpice, dušljivi kašelj in vnetje ušesne slinavke (mumps).

Koliko se popije na Kranjskem? V enem letu se je popilo na Kranjskem za d a c a n e g a žganja 5 milijonov 500

tisoč litrov, piva 13 milijonov 111 tisoč litrov in vina 15 milijonov 200 tisoč litrov. Koliko se ga je spilo nezadacnega po zidanicah, domačih hišah in kleteh, koliko kontrabant, to se ne da dognati. Žganja spiše na leto vsak Kranjec poprek 11 litrov, v radoljiškem okraju ga pride na vsako glavo — otroka, žensko, starčka, na leto celo 23 l. Piva pride na vsakega prebivalca na Kranjskem 26 l, vina, v gostilnah popitega 30 l. — Čuje se, da se vsled deželnih doklad na vino, zlasti po Gorenjskem, bolj in bolj širi pitje žganja. Žganje ima 50-70% alkohola, dočim ga ima vino le 10-20%, pivo pa celo le 4-10%. Iz tega sledi, da je žganje neizmerno bolj škodljivo kot druga pijača.

Na zobe se na deželi popolnoma pozablja. Na redno, vsakdanje snaženje zob s krtačico malokdo misli. Mnogo bi se doseglo že s tem, če bi se ljudi pripravilo do tega, da si vsak dan usta vsaj pošteno splahnejo. Slabo negovana usta niso samo neokusna in odbijajoča vsled kaj neprijetnega duha, ki ga razširjajo, marveč utegnejo imeti tudi slabe posledice za dotično osebo: bolni zobje ne morejo žvečiti, neprežvečena ali slabo prežvečena hrana je težko prebavljiva. S časom poškoduje prebavila: želodec in čreva. Bolni zobje zamorejo provzročiti tudi druge bolezni v ustih in v grlu.

Potreba vode za človeško telo. Človeško telo vsebuje približno 65%, kri okoli 70% vode. Vsled tega je umljivo, da potrebuje telo vode, če se hoče razvijati in če hoče obstojati. Odrasel človek zavzije vsak dan 2-3 litre vode bodisi kot pijače, bodisi v živežu. Nekaj vode, ki sestavlja naše telo, se pri dihanju in potenju neprenehoma izhlapeva.

Kurja očesa na nogi se najhitreje odpravijo, če se kupi večje obuvalo; kajti le vsled čevljev in pritiskov se napravijo. Dobro je tudi kopati noge v gorki vodi, odstrgati zgornjo kožo kurjega očesa in čez noč zavezati dotično mesto z mastjo, ki obstoji iz enega dela in iz 3 delov loja. Tudi je dobro, če se kurja očesa obklada z vato, namočeno v soku citrone (limone). Čez dva dni se da menda koža kurjih oces brez bolečin odstraniti. Kurja očesa rezati je zelo nevarno.

Kotiček za gospodinje.

Nogavične podveze, ki jih navadno nosijo ženske, so zelo škodljive, če preveč zatezujejo. Bolj nevarne so okrogle

tanke, kakor ploščnate. Bolj nezdravo je, če jih imamo pod, kakor pa nad koleni. Posledica nogavičnih podvez so grde, zabreknene žile na nogi. Iz njih pa lahko nastanejo tudi krčne žile, ki so za življenje nevarne. Podvez naj bi danes sploh nobena pametna ženska več ne uporabljala. Namesto tega naj bi se uvedli vsepovsod trakovi, ki nosijo nogavice.

Gospodinja in promet tujcev. Tudi naj skrbi gospodinja, zlasti gostilničarka, da ima vedno doma kaj živil, če bi se ravno primerilo, da pride v vas tujec. Kak piščanec je na kmetih pač vedno in povsod lahko pri hiši, da postrežeš ž njim gostu. Seveda treba piščanca, ko ga zakolješ, vtakniti za nekaj časa v mrzlo vodo, da se meso ohladi, potem šele ga moreš očediti. To velja za tedaj, če se mudi in se ne more piščanec na zraku ohladiti. — Nekaj jajec mora biti tudi vedno na razpolago, da gospodinja lahko napravi za silo kako okusno jajčno jed. V gostilnah in v boljših hišah pa naj imajo vsaj še sira, salame, prekajene svinjine in klobas. V kraje, kamor prihajajo pogostokrat tujci, je treba seveda skrbeti še za druga živila, ki se spravijo zlahka v denar.

Kako se shrani poleti meso? Kdor nima ledenice ali hladilnika, pa bi rad spravil poleti meso, naj dobro nasoleno vodo zmeša s stolčnim česnom. Meso se razreže na majhne kose in se ga vloži v posodo in zalije s to vodo. Meso pokrij, posodo pa postavi na mrzel kraj. Slane vode moraš toliko priliti, da ne gleda meso iz nje.

Ako se nogavice ne dajo več zašiti, jih je treba podplesti. Včasih zadostuje, da vpleteš le novo peto, ki mora biti prav tako velika, kakor prejšna ter konec stopala. Ako dopletaš vse stopalo, ga odparaj vsaj dva prsta pod peto, ker je tudi tam nogavica gotovo že obrabljena. Za podpletanje vzemi nekoliko tanjšo nit, kot je bila prejšna, ker potem še v perilu naraste.

Probkovi zamaški zapirajo steklenice tudi za vonj neprodarno, če se jih moči 5 minut dolgo v razpuščenem parafinu. Ta se raztopi pri gorkoti 35°C.

Masleni hlebčki. Zmešaj 14 dkg surovega masla, 7 dkg stolčnega sladkorja, dva rumenjaka in 17 dkg moke. Iz tega testa naredi hlebčke, vtisni vsakega s prstom, deni na namešano pločo, pomazi z beljakom, potresi z drobno zrezanimi mandlji, ter speči, da postanejo hlebčki svitlorumeni. Ko so pečeni, deni na nje mezo (zalzen).

Če se med posladkari, postavimo ga s posodo vred v drugo posodo, katero počasi grejemo tako dolgo, da se sladkor, ki je nastal iz medu, raztopi. Med sam ne sme zavreti; ogreje se le 40-50°. Če naj se med izčisti, ga moraš tako dolgo greti, da se popolnoma zjasni. Peno, ki se po vrhu nabira, posnemaj. Potem, ko se je med razpustil, odstavi ga in pusti ga ohladiti v vodi, v kateri si ga grel.

Veliko si prizadeva marsikatera gospodinja, da bi napravila dobro kavo. Vseh skrbi je konec, če vzame na pomoč Kolinsko kavno primes, ki je najboljši kavni pridatek. En sam poizkus zadostuje, da se o tem do dobra prepričate. Videli boste takoj, da ima taka kava najboljši okus in najprijetnejši vonj, kateri je pridejana Kolinska kavna primes. Pa tudi to vpoštevajte, da je Kolinska kavna primes edino res pristno domače blago te vrste. — Dajajte torej temu izvrstnemu domačemu kavnemu pridatku povsod zaslužen prednost, kupujte samo Kolinsko kavno primes!

Gospodarske drobtine.

Semnji, od dne 28. junija do 4. julija: ponedeljek po kresu v Dvoru in Št. Janžu na Dolenjskem pri Radečah; 30. v Mozlju, v Zagorju (ob Savi), v Mirni peči, na Mali gori, pri sv. Mohorju in na Rakeku; 1. v Ljubljani, v Žireh in v Krškem; 2. v Št. Gothardu, v Srednji vasi, Kočevski Reki, v Mokronogu (za prašiče) in v Kandiji (za prašiče pod 1 letom); 4. v Velikem gabru.

Kdaj je najboljša skopiti mlade prašičke? Najboljša je, ko so prašički stari tri do pet tednov. Dobro je, če se pustijo po skopljenju še nekoliko dni pri materi. Delo je opraviti nekoliko ur potem, ko so se prašički napitali.

Da dobiš debelo repo, preorati moraš svoje polje čim bolj globoko. Ker ljubi repa sveže gnojenje, zato ji moraš pognojiti z dobrim hlevskim gnojem. Del tega gnoja nadomestiš lahko tudi z umetnimi gnojili. Priporočamo na en oral zemljišča okoli 60 kg solitra, 100 kg kalijeve soli in 100 kg superfosfata. Soliter je potrositi ob pletvi. Mesto umetnih gnojil rabiš lahko tudi gnojnico. Dokler ni še seme kalilo, poskropiš ž njo polje, kadarkoli hočeš, če so pa prišle rastlinice iz zemlje, samo ob deževnem vremenu. Z gnojnico preženeš tudi bolhe na repi, zato se priporoča bolj pozno škropljenje. Da repo bolj enakomerno poseješ, pomešaj seme z drobnim pe-

skom. Ko požene repa nekoliko listov, oplej jo in zredči. Če zapaziš, da delajo gosenice kvar, obiraj jih.

Kako hitro se množijo muhe.

Čim bližje smo poletju, tem neznosnejše postajajo muhe, ki jih je vedno več. Muhe se neznano hitro množijo. Muha, ki smo jo začeli opazovati 1. junija, se razmnoži do 10. junija v 480 muh, do 20. junija v 47.600 muh, do 30. junija v 6 milijonov 912.000 muh, do 10. julija v 869 milijonov muh, do 20. julija 84 bilijonov 252 milijonov in do konca septembra v 84 kvadrilijonov muh. Če je pa muha le pol centimetra dolga, znaša dolgost vsega njenega zarodka do konca septembra triljonomkrat toliko kot obseg naše zemlje.

Mravlje, ki zlasti rade pridejo k sladkorju, pokončaš lahko na sledeči način: Namoči gobo v vodo, v kateri raztopi precej sladkorja. Ožmi gobo nekoliko in jo deni tja, kamor navadno prihajajo mravlje. Čez malo časa se bo zbralo veliko število mravelj na gobi, ki jo tedaj vrzi v krop. To ponovi večkrat.

Kaj se ne sme umoriti. V francoskih šolskih knjigah stoji: Jež živi večinoma od miši, majhnih glodalcev, polžev in žuželk, torej od živali, ki so kmetijstvu škodljive. Ježa torej ne umorite! Krastača (krota) je prava kmetova pomagalka. Vsaka uniči 20—30 žuželk v uri. Ne morite krastač! Ptiči: vsaka dežela ima vsako leto radi žuželk veliko izgube. Ptiči so edini njihovi sovražniki, ki jih zamorejo čisto potrebiti. Oni žro v veliki množini gosenice in

pomagajo s tem kmetu in sadjarju. Pustite gnezda na miru! Polonica je največje poljedelčevo in vrtnarjevo veselje, ker uniči velike množine listnih uši po rastlinah. Prizanašajte polonici (božji kravici)!

Dvakratna ali trikratna molža?

Z dvakratno molžo si prihranimo mnogo dela, s trikratno molžo dobimo pa več mleka. Priporoča se, da se krave, če le mogoče, vselej po trikrat na dan molžejo. S tem se mlečne žleze bolj okrepijo in krave postanejo boljše mlekarice. Tudi ni nevarnosti, da bi mleko kravo pri trikratni molži tako lahko zatiščalo, kakor pri dvakratni. Samo že močno breje krave se molžejo lahko po dvakrat na dan.

Rudniki na Kranjskem. Na Kranjskem je bilo lansko leto priglašeni: 19 premogovnikov, 2 rudnika za živo srebro, 1 za svinec in živo srebro, 3 za svinec, 1 za svinec in cink, 1 za galmaj, 1 za antimon, 1 za baksit, 4 za železo in 1 za baker.

Na tedenski semenj v Ljubljani, dne 24. t. m. je bilo prignanih 6 volov, 1 bik in 154 prašičkov za rejo. Cena živine je bila: voli II. vrste (pol pitani) od 86 do 90 K za 100 kg žive teže, III. vrste (vprežna živina) pa 74 do 82 kron. Pol pitane vole so pokupili domači mesarji, kakor tudi vprežne, domači kmetje.

Zopet faroški agitator obsojen.

Pri sodišču v Ilirski Bistrici je bil te dni obsojen dekanov brat Janez Kržiš-

nik, občinski tajnik v Trnovem na šest dni zapora, oziroma 60 K kazni, ker je žalil čast pošojilničnega tajnika Oskarja Kureta s tem, da je pri zadnji državnozbornski volitvi vložil na glavarstvo reklamacijo, da naj se izbriše Kureta iz imenika, češ, da je v »konkurzu«. Pri sooišču se je izkazalo, da je dekanov brat obrekoval. V kratkem bo stalo pred istim sodiščem še več Kržišnikov.

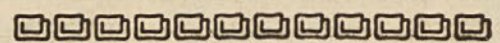
Vabilo. V nedeljo dne 28. t. m. ob 3 pop. priredi Premska podružnica C. M. družbe vrtno veselico v Bitinjah pri Klovčah in sicer pri g. Grahorju (Klobučarju), Svirala bo sokolska godba iz Kozine, pel bo pa mešan zbor trnovske čitalnice. Pričakuje se obilne udeležbe.

Loterijske številke.

Dunaj 20. junija: 13, 58, 79, 38, 78.

Lvov 20. junija: 87, 12, 8, 7, 36.

Trst 17. junija: 42, 15, 25, 24, 18.

Mala oznanila.

Beseda 5 vinarjev, najmanj 50 vinarjev.

Pošlje se lahko v znamkah.

Trgovina z vinom (na debelo in drobno)

Peter Stepič. Sp. Šiška.

„Kavarna Europa“ v Ljubljani.

Shajališče deželanov. Najboljši zajuterk.

Zahvalna pisma o Mastinu, uradno poverjena po c. kr. notarju.

Spoštovanemu gospodu lekarnarju Trnkóczyju v Ljubljani.

Spoštovani gospod! Moji prašiči niso žrli, ter so bili zelo slabotni. Slučajno dobim za poizkus od nekoga svojih ljudi zavojček prašičjega krmilnega praška Mastin, doktorja pl. Trnkóczyja krmilno in varstveno sredstvo; in glej čudo! Od tedaj ne morem svojih prašičev dovolj nakrmiti in se že silno debele nekoliko dni sem. V zahvalo za ta izborni pomoček, ga morem in bom vsakomur najtopleje priporočal. Prosim pošljite mi z obratno pošto 5 zavojčkov prašičjega krmilnega praška Mastin, doktorja pl. Trnkóczyja krmilno in varstveno sredstvo. Z velespoštovanjem Josip Engliš, železniški mojster.

Belišče v Slavoniji, dne 31. oktobra 1900.

Zavoj Mastina stane 60 vin. Po pošti 5 zavojev 4 krone franko. Dobi se tudi pri vsakem trgovcu.

Pri nakupu različnega oblačilnega blaga blagovolite se obrniti na trdko

A. & E. Skaberne
Ljubljana, Mestni trg 10.

Obstoji od leta 1883.

Vzorci poštine prosto.

Izredno nizke cene.

Cene nizke. Zastopnik avstr. gramofonske družbe na Dunaju.

Ljubljana, Sodna ul. 5.
Prodaja vseh vrst gramofonov.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

:: Delniška glavica 8.000.000 kron. ::

Stritarjeva ulica šte. 2.

Rezervni zaklad okroglo 1.000.000 kron.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Obrestuje od dne vloge po čistih 4½%.

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica šte. 3.

Največja slovenska hranilnica

Denarnega prometa koncem I. 1913 K 700.000.000.—
Vlog K 43.500.000.—
Rezervnega zaklada K 1.330.000.—

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

 $4\frac{1}{2}\%$

brez odbitka. Hranilnica je pupilarno varna in stoji
pod kontrolo c. kr. deželne vlade,

**Za varčenje ima vpeljane lične
domače hranilnike.**

KMET & Co.

Ljubljana, Marija Terezija cesta 8.
Trgovina z žitom, semeni
in deželnimi pridelki. Pristno
laško in istrsko brinje ved-
no v zalogi.

Parna opekarna

Josip Lavrenčič
Postojna.

Priporoča svojo

priznано dobro opeko

vseh vrst na primer: zidak, strešnik
(kavler), zarezan strežnik (falc, šle-
sar), korita, votlo opeko in opeko
za tlak po najnižji ceni.

Ustanovljena leta 1881.

Kmetska posojilnica

ljublanske okolice v Ljubljani

obrestuje hranilne vloge po čistih

 $4\frac{3}{4}\%$

brez odbitka rentnega davka.

Rezervni zaklad znaša nad 800.000 K.

Na debelo! Na drobno!

Josip Vidmar

tovarna dežnikov in solnčnikov

Ljubljana

Pred Škofijo šte. 19.

Jamstvo 10 let.

Zahtevajte cenik.

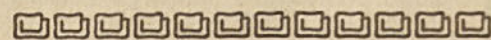
Zaloga najboljših si-
valnih strojev Gritz-
ner. Ne kupujte nikjer,
dokler ne poskusite
moje stroje. Prednost:
kroglični tek (Kugel-
lager), krpanje, (ma-
šenje) perila, nogavic
in vezenje (štikanje)
brezplačno. — Cena
nizka. oprema krasna.
Stroje za vsako obrt.

JOS. PETELINC, Ljubljana
Križevniška ulica šte. 7.

F. K. Kaiser, puškar
Ljubljana, Šelenburgova ul. 6.

Puške, samokresi, avtomatične pištole, lovske priprave,
popravila. Topič „Salud“. Priprave za ribištvo. Umetalni
ogenj. C. kr. prodaja smodnika. Pišite po novi cenik.

Za nakup oljnatih in suhih barv, lakov,
firnežev in vseh v to stroko spadajočih
predmetov se priporoča tvornica barv

Premierl & Jančar

Ljubljana

Dunajska cesta šte. 20. — Kolodvorska
ulica šte. 18.

Pristne emajlne barve, karbolinej, mavec itd. itd.
Na drobno in debelo. — Na drobno in debelo.

